

40 Adet Mizahi Öykü Birinci Bölüm

– Aliriza . 24 Şubat 2022

FAÇA

Adil...Basık burnuna, kısmen dökülen saçlarına kaşındaki faça eşlik ediyordu. Elinde tespih vardı. Sabretmenin önemini bilirdi aslında ancak o tespih gardaş dediği bir abisinden hediye gelmişti, o yüzden taşıyordu. Ağır ağır ve emin adımlarla yürürdü çünkü acelesi yoktu, zaten zamanında aceleci davrandığı için dökülmüştü saçları. Uzaktan görseniz kim bu yabancı dersiniz ama Adil görüldüğü gibi değildi. Herkes gibi...Sivri davrandığı zamanlardan hatıra olan façasıyla limoniydi. İstemiyordu onu yüzünde. Geri dönüşü olmayan neleri bilirsiniz? Söylenen söz, atılan ok, geçen zaman, sarf edilen emek...Faça da bunlardan biriydi.

Yeşillikler arasında yürümeyi severdi. Cangıl cingul kalabalıklar ona göre değildi. Huzur arıyordu ve bu huzuru temiz hava ,kuş, rüzgar, su sesi ve toprak kokusu ile bulacağını biliyordu. O yüzden parkları tercih ederdi çoğunlukla yürümek için. Kalabalıkları sevmezdi yine de çocuk sesleri onu mutlu ederdi. Neşe diye bir duygu olduğunu çocukları ve onların seslerini duyunca hatırlardı. Çocuklar vardı sevinçten gülen, çocuklar vardı bak bak nasıl da zıplayacağım şimdi diye bağırان, bir çocuk vardı top oynarken ben kaleci oyuncuyum diye mızıkçılık yapmayan. Bu çocuk geleceğin kurtuluş anahtarı olabilir tabi düzgün eğitim, düzgün aile, düzgün arkadaşlar ve daha pek çok değişken olumlu olduğu takdirde.

Sıra sıra ağaçların karşılıklı dizildiği parkta ağaçlar altında banklar da vardı. Adil banklı ağaçların olduğu yola girdi, biraz dinlenmek istedi. Karşılıklı 7 sıra halindeki 4.bankta oturdu. Ne en başta, ne de en sonda. Başta oturmazdı çünkü öncü bir kişiliği yoktu, sona da oturmazdı çünkü silik de sayılmazdı. Her bankta olmasa da başka banklarda oturanlar da vardı. Baş ve uç banklarda da oturanlar vardı zaten istese de oturamazdı. Oturdu orta banka tam ortalayacak şekilde, kimse gelip de yanına oturmasın diye. Ancak bilemezdi ki birazdan kalkacak başka banka oturacaktı.33'lü tespihini çekerken gözüne bir delikanlı ilişti.

Delikanlı güzel giyimliydi.6.sıra bankta oturmasına rağmen parfümü kaliteli olmalıydı ki Adil'in bile hoşuna gitti kokusu. Elinde de gül buketi vardı. Çok üzgün görünüyordu. Göz göze gelmeden evvel Adil bir dal Adıyaman tütünü çıkarıp tokai çakmağıyla yakıp içmeye başladı. Göz göze geldiklerinde Adil delikanlının sıkıntısını sezmiş olmalı ki hiç söz söylemeden sigara paketinden bir dal sigara uzattı al da iç iyi gelir dercesine. Delikanlı önce duraksadı.

-Olur beyefendi, şimdi içmeyeceğim de ne zaman içeceğim?

Adil kalktı, delikanlının yanına gitti ve sigarayı uzatırken:

-Destur var mı?

Delikanlı şaşırıldı ama bozuntuya vermedi keza hoşuna gitmişti bu samimiyet.

-Buyurun beyefendi oturun.

Adil oturdu. Sigarasından bir fırt aldı ve delikanlının da sigarasını yaktı. Elini delikanlının dizinin üstüne atıp:

-Delikanlı ben beyefendi nedir bilmem. Baktım iyi çocuğa benziyorsun, üzgün de bir halin var. Sen anlat

şimdi n'oldu?

-Kızla buluşacaktım. İlk görüşmemiz olacaktı, tabii gelseydi. Parkın girişinde bekleyeceğim dedim, tamam dedi, saat 14'de gelirim dedi saat 15 oldu daha gelmedi. Telefonunu aradım açmadı. Anlayacağın ekildim.

-Erken karara varıyorsun delikanlı.

-Görünen köy kılavuz ister mi?

-Bak koçum şu façamı gören çoluk çocuk benden uzak duruyor ,her kişi her olay senin sandığın gibi olmayabilir. Benim sigara ikram edebileceğin aklına gelir miydi, şu tipe bir bak!

Sigarasından bir fırt daha aldı, tespihini çıkardı. Sinir olmuştu durup dururken, elini çekti, kafasını ters tarafa çevirip ya sabır diye tespihini çekmeye başladı. Birden kafasını tekrar çevirdi, sinirli ifadeyle:

-Ayrıca senin ben derdini s.keyim. Millet evine ekmek nasıl götürürüm derdinde, millet borcumu haciz gelmeden nasıl kapatırım derdinde, millet hastama nasıl ilaç bulabilirim derdinde, sen bir kız için üzülüyorsun.

Delikanlı şaşırmişti. Adil'in tepkisi hiç alışık olmadığı bir durumdu. Başka arkadaşları olsa onu teselli ederdi, aklını başka yerlere çekerdi, başka kız mı yok oğlum derlerdi ama bu yaklaşım onu kızdırmadı aksine Adil'in samimiyetinden hoşlanmıştı. Bir süre sessizlik olduktan sonra delikanlı konuşma gereği hissetti:

-Doğru diyorsunuz şükretmeyi unutuyor insan zaman zaman.

Delikanlı sigaradan bir fırt daha aldı, başka zaman olsa tütün içmezdi ama Adil'in samimiyeti ona tütünü de sevdirmişti. Adil oturduk yerde önce eğildi, sonra birden dikeldi ve gür bir sesle:

-Bak delikanlı sigaraya boşuna başlamadım, saçlarım boşuna dökülmedi, tespihi boşuna taşıyorum, parka boşuna gelmiyorum, façamı bile boşuna attırmadım. Hepsinin bir hikayesi var. Bu gözler çok gördü. Bu kulaklar çok dinledi. Bu adam çok şahit oldu. Sigaramı bitireyim de sonra başlarım.

Adil hızla çekti içine dumanı. İstek gelmişti bir kere. Başladı çok geçmeden sözlerine.

-Bak koçum biz edebi edepsizden öğrendik. Sana yapmaman gerekenleri anlatabayım. Anlatabayım ki gör ne hallere geliyormuşsun. Öncelikle kimsenin canını yakmayacaksın, Bursalı dediğim bir abim vardı adını bile bilmem. Bir an için gözü döndü cinayetten içeri girdi. Muhtemelen de çıkamayacak. Kesinlikle milletin namusuna göz dikmeyeceksin. Bizim Konyalı vardı s.kişip s.kişip gelirdi. Bir gün yine s.kişip gelmiş ama bu sefer farklıymış. Polis geldi de biz öylesi anladık tecavüz olduğunu. O da muhtemelen çıkamayacak. Üstelik içeride göreceği muamele de ayrı bir mevzu. Bir başka önemli husus da kimseye büyüklenmeyeceksin. İzmirli vardı bir zamanlar. Ben her b.ku bilirim ayarlarındaydı. Millete artizlik yapar dururdu. Sen de bilirsin kalabalıkta artizlik yapanın tenhada affı kabul olmaz. Onu da benzettiler bir güzel.Bir daha yapmıyor artık. Bir eleman daha vardı adını hatırlayamadım. Uyuşuğun, tembelin, miskin tekiydi. Nasıl oldu da evlendi hala şaşarım. Hanım ile tartışmış, kadın da sen ne işe yararsın be demiş toplamış ne varsa gitmiş anasına. Bu da tek çareyi intiharda bulmuş. Ne çok miskin ne de çok hırslı olacaksın. İşine aşık bir eleman vardı. O kadar meşguldü ki hanımını ihmal etmekten hanımı da bunu boynuzlamış. Bunun da gözü dönmüş, hanımını doğramış. Suçüstü yapamadığı için hapse girdi o da. Bir de şükretmezsen hep daha fazlası dersin bizim Taime 'nin kocası gibi olursun. O da çok açgözlüydü. Kahvede çay ismarlamazdı kimseye. Bazen ödemedi gittiği bile olurdu. Taime

kışkırtıyordu kocasını biraz da ama onda da tamah vardı. Bir gün kahveye polis gelmiş, bunun hakkında soruşturma var. Çalıştığı yerin kasasını boşaltmış. Tüymüş bu ama çok geçmeden yakalandı.

Delikanlı nefessiz dinledi ve biten sigaralardan sonra:

-Abi ben vereyim benden yak.

-Olur içelim Parliement'inden.

-Abi çok sağol ya valla artık üzölmüyorum eften püften konulara, sahi sen nereden çıktın ya?

-Cezaevi, şartlı tahliye.

ÇAKI

Ben Sakip, genelevde bekçilik yapıyorum. Burada çok acı hikayeler var. Aşık olduğu adam tarafından buraya satılan var. Kocasının ailesi tarafından dışlananlar da var. Ölüm bile var, kalpten gidenler oluyor ara sıra ambulans bile yetişemeden. Geçen yine üst baş kontrolü yapıyorum. Çakı buldum yirmili yaşlarda apaçi saçlı kot ceketli boynunda zincir olan gencin üstünde. Abim yasak dedim el koydum attım çekmeceye. Diredmedi, iyi ki de diredmedi. Bütün sinirimi ondan çıkarabilirdim. Patronun kesin talimatı var. Kesici delici ateşli alet almıyoruz içeriye. Bulursak da çekmeceye atıyoruz, kullandığımız da yok ama bekliyor öylece...Paralar da çekmecenin üst bölümünde saklanıyor. Üstünde kilit var ama genelde anahtar kilidin üstünde duruyor. Unutmam, bir öğle vaktiydi, lavaboya gitmiştim ve döndüğümde çekmeceye baktım para yok. Nereye baktıysam bulamadım. Patrona da söylemedim. Bu hata beni kovdurur diye telaşlandım. Sıkıntıdan sigaraya çıkmıştım ki derken yanıma prenses Melahat geldi. İlk defa mal görmüş ergen gibi tedirginsin, neyin var söylesene yakışıklı dedi bana. Sanırım daha fazla burada kalamam, para çekmecedeki yok, beni kovacak dedim. İyice baktın mı diye sordu. Evet dedim. Ne kadar vardı çekmecedeki dedi.350 dedim. Dur burada hemen geliyorum dedi ve kısa süre sonra elinde 350 lira ile geldi ve bana uzattı. Bak bizim gibilerin artık buradan başka yere gidişi mümkün değil, sen bari kurtar kendini dedi. Ben de neden böyle yaptın ablacım diye sordum. Sen de zorunluluktan buradasın, adamakıllı iş olsaydı hiç buralara gelir miydin dedi. Sen bari kurtar kendini dedi.

Anamdan babamdan görmediğim iyiliği bir hayat kadınından gördüm.

YÜZÜK

Mücahit, nemli duvarları olan apartman merdivenlerini çıkarken düşünüyordu. İsteddiğim yerde miyim, istediğim kişilerle birlikte miyim, istediğim hayatı mı yaşıyorum? Bu soruları düşünürken bir yandan da istemeye istemeye merdivenleri çıkıyordu. Bu soruların oluşması okuduğu bölümdeki kolsuz T-shirt, başında yazma, ayağında converse, burnunda piercing, ince bedenli Ezgi ile karşılaşmasından kaynaklanıyordu. Etkilenmişti bir kere. Farklı olan dikkat çeker ne de olsa. Ama bu farklıydı. Onu daha çok görmek istiyordu. Onunla daha çok konuşmak istiyordu. Onun gülüşünün sebebi olmak istiyordu.

Son basamağa geldi. Daha kapıyı çalmadan kapı içerden açıldı. Açılmasıyla da yoğun bir sigara dumanı girdabı oluştu. Duman durulduktan sonra içeri girdi Mücahit. Bir duvarda Alparslan Türkeş, Devlet Bahçeli resimleri asılıydı. Resimlerin üstünde de Tanrı Dağı kadar Türk, Hira Dağı kadar

Müslüman yazıyordu. Bir duvarda da Ziya Gökalp kitaplarının olduğu bir raf vardı. Ön cephede isen çay içen siyah tespihli, tuğralı yüzüklü ve hilal bıyıklı gençler vardı.

-Selamın aleyküm dedi Mücahit boynu eğik yere bakarak cılız bir sesle.

-Aleyküm selam dedi gençler aynı cılız ses tonuyla. Daha güre çıksaydı bu şaşılacak bir durum olurdu çünkü evrenin fizik kurallarından biri olan etki tepki yasası tam da bu şekilde işler. Birileri durumun farkına varmış olsaydı durum değişirdi ama kimse Mücahit'teki durumun farkına varmadı.

-Reis uygunsan bir konuda konuşabilir miyiz?

-Konuş yığidim seni dinliyoruz.

Yutkundu Mücahit, nasıl söze gireceğini bilemiyordu. Üstelik bütün gözler üzerindeydi. Heyecan da yapmıştı. Derinden soluyordu. Hazırlığını ayna karşısında prova olarak yapmıştı halbuki. Birden ne olacaksa olsun diye düşündü ve bir anda:

-Reis ben bir daha ocağa gelmek istemiyorum.

Neden diye sormadı kimse. Tesbihler sallanmaya başladı. Çay bardakları daha sıkı tutuluyordu artık. Reis oturduğu yerden kalktı.

-Hep o bölümdeki gomunistler giriyor de mi aklına?

-Yok Reis alakası yok.

-Tamam git ama bir daha gelme, burası döneğin mekanı olmadı, olmaz.

Neden diye sormamıştı Reis. İyi ki de sormadı. Onun için bir cevap hazırlamamıştı çünkü. Sanki kovalayan var gibi hızlı adımlarla kapıya yöneldi. Çıktığında s.çmiş gibi rahatlamıştı. Artık sevdiği kızın gözüne itici görünmemek için bir nedeni yoktu kendince. Parmağındaki yüzüğe baktı. Osmanlı tuğrasının yerinde nişan alyansı olacağı günü hayal etti. Bir kimlikten çıkıp başka bir kimliğe bürünmek için yüzük yeterli sanıyordu. Çıkardı yüzüğünü, yere çarptı.

Aşk bir ülkücünün hayata itirazıydı.

HARÇLIK

Bayram tatili nedeniyle okullar tatile giriyordu. Ataberk biraz üzgündü çünkü beden dersi tatil gününe denk geliyordu, Cuma son iki ders...Çok severdi arkadaşlarıyla futbol oynamayı. Ancak okulda futbol topları hep delik veya patlaktı. Onun yerine Kames top vardı ve şut çekildiğinde kaleci için ızdırap olurdu çünkü elleri çok acıtırırdı. Değişmeli olarak kaleye geçen Ataberk için de...

Perşembe günü zilin çalmasıyla tatile girdi okullar. İstiklal marşı okumak için sıraya girdiler. Öğretmeni tembih etmişti çocuklara marş okunurken bayrağa bakın diye. Ataberk de sınıf başkanı olmasından dolayı sıranın en arkasına geçmişti kimler bayrağa bakıyor kimler bakmıyor gözlemlemek için. İnanmıştı çünkü sınıf başkanı olduğuna. Halbuki yaramaz bir çocuktü Ataberk. Sınıf başkanı olunca değişti.

Cuma günü erken kalkmıştı Ataberk. Bayram sabahıydı. İlk önce babaannesinin sonra anneannesinin evine gideceklerdi. Ataberk sabah ilk önce babasının elini öptü.

-Bayramın kutlu olsun baba.

-Sağol oğlum sen de çok bayramlar gör inşallah.

Babası harçlık vermedi.

Annesi de uyandı, onun da elini öptü.

-Bayramın kutlu olsun anne.

-Teşekkürler evladım berhudar ol.

Annesi de harçlık vermedi. Ters giden bir durum vardı ama neydi? Harçlık alması gerekirken alamıyordu.

Derken televizyondan gelen sesler dikkatini çekti. Bayramınız mübarek olsun diyordu son cümlesinde.

Ne demekti acaba mübarek? Sormak istemedi annesine babasına, bunu bizzat kendi öğrenecekti.

Babannesine gittiler. Dedesinin elini öptü önce Ataberk.

-Bayramın mübarek olsun dede.

-Aman da dedesinin paşası bayram da kutlarmış.

Dedesi 20 tl verdi.

Şaşırmıştı ama öğrenmişti artık Ataberk. Mübarek olsun deyince harçlık veriyorlardı. Artık Kames top yerine dikişli futbol topu alabilecekti. Top onun olduğu için değişmeli de olsa hiçbir zaman kaleye geçmeyecekti.

OYUN

Hayatı bana belli kurallara göre dizilen üç oyun öğretti.

Tavla ile başlayalım.

Zarı atarsın ve büyük atan oynamaya başlar. Tıpkı parmak kaldıran öğrencinin tahtaya çıkması gibi...

Amacın rakipten önce davranıp taşlarını toplamaktır. Tıpkı mesai başlamadan işe yetişmek gibi...

Belli bir kurala göre taşlar dizilir. Tıpkı modern bir şekilde tasarlanmış Paris şehri gibi...

Zarlar atılır ve deyim yerindeyse kaos başlar. Tıpkı İstanbul trafiği gibi...

Oyunun kontrolü hem zarlarda hem sendedir. Tıpkı kaderimiz gibi...

Duruma göre taşlarını kaçabilirsin. Ya da duruma göre kapı alabilirsin. Ya da duruma göre kırık verebilirsin. Hepsinde amaç aynı fakat yöntemler farklıdır.

Tıpkı bir matematik sorusunu X'e değer vererek yada X'i yalnız bırakarak çözmek gibi...

Tavla bize hayatın bir gerçeğini öğretir: Olasılık. Tıpkı kuantum teorisi gibi...

Oyunun akışı bizi kapı almaya yöneltebilir. Tıpkı hırsızlara karşı çelik kasa kullanmak gibi...

Oyunun akışı bizi kaçmaya da yöneltebilir. Tıpkı sinemaya ilk gidip en arka koltuğa oturmak gibi...

Oyunun akışı bizi kırık vermeye de mecbur bırakabilir. Tıpkı temiz tabak çatal bıçak olmadığı için dağ gibi yığılan bulaşıkları yıkamak gerektiği gibi...

Kazansan da kaybetse de bir sonraki oyunda kazanabilirsin. Tıpkı eski sevgilisine bir şans daha vermiş arkadaşımın şimdi onunla evlenmiş olması gibi...

Dama biraz daha şansın değil becerinin öne çıktığı bir oyundur. Tıpkı usta berberden çıktıktan sonra ve çırak berberden çıktıktan sonra yaşadığın hissin farklı olması gibi...

Damada geri gitmek yoktur. Tıpkı zamanın akışı gibi...

Damada amaç bütün taşları rakipten önce yemektir. Tıpkı mesai bitmeden yada müdür gelmeden ve bir aksilik olmadan bütün işleri halletmek gibi...

Damada taşları yemek zorunludur. Tıpkı hayatta kalmak için fizyolojik ihtiyaçlarımızı gidermemiz gerektiği gibi...

Damayı kazanmak için rakibe tuzaklar kurmalısın. Tıpkı avı için pusuya yatmış çita gibi...
Damada son bölmeye geldikten sonra artık daha rahat hareket edersin. Tıpkı zengin olduktan sonra imkanlarının çoğalması gibi...

Assolisti sona bıraktım.

Hayatın anlamı gizli satrançta, hayata dair çok şey öğrendim satranç sayesinde.
Yaptığınız her hamle daha sonra içinde bulunduğunuz yeni durumu ortaya çıkaracaktır.
Her hata daha sonra içinden çıkılması zor bir duruma karşılık gelecektir.
Hatalar hataları doğurur ve zamanla çökersin.
Taşların farklı hareketleri olsa da amacı aynıdır.
Şahı koruyarak diğer şahı mat etmektir. Tıpkı hayatta kalarak soyunu devam ettirmek için üremek gibi...
Kale benim için sabır ve çalışmayı temsil eden taşdır.
İnsan çalıştığı konulara güvenir.
Bu yüzden rok hamlesi kale ile yapılır.
İleri, yan ve geri gidebilir ancak çapraz gidemez çünkü onu da yaparsa işin içine inanç da girmiş olur.
Fil benim için inancı temsil eden taşdır.
İngilizcede fil bishop demektir.
Bishop'un Türkçesi de din adamı demektir.
Bu yüzden çapraz ileri geri gider ve tahtadaki oyun sahasında rengini değiştiremez.
İstedığı kadar hareket edebilir ve boşluk bulursa önemli rol oynar.
Oyunun başında etkisiz gibi görünür ancak oyun açıldıkça önemi artar.
At ile fili değişenler olur zaman zaman.
Duruma göre çok doğru bir hamledir.
Oyunun ilk zamanlarında üstünlük kurmak isteyenlerin yaptığı hamlelerdendir.
At ile devam edelim.
Hem saldırı hem savunma için eşsiz bir taşdır.
Atı zeka ile bağdaştırırım.
Yetenekli oyuncular atlarını çok iyi kullanır.
Zekanı iyi kullanırsan sorunların olsa, yolunda engeller olsa bile onları atlatıp hedefine yönelebilirsin.
Tıpkı atın da taşların üzerinden atlaması gibi...
At çoğu zaman iki taşı birden tehdit edebilmesiyle ünlüdür.
Acemi oyuncular çok oyun kaybetmiştir şah kale yada şah vezir yapılarak.
Şu da bir satranç gerçeğidir.
Atın uygun karedeyse şahını bütün tehditlere karşı koruyabilir. Tıpkı zekanı kullanarak zor durumlardan sıyrılabildiğin gibi...
Hayat bize gösterir ki zeka her zaman yeterli olmaz.
O yüzden tedbir almak gerekir her duruma.
Piyonu da vazgeçebildiklerimiz olarak görürüm.
Her büyük taşın önünde vardır.
Bazen yem, bazen tuzak ve bazen de engel olarak karşımıza çıkar.

Piyonlar düz ilerler ancak çapraz yer.
Çabalarsak ilerler, inanırsak başarırız der gibi...
Fil gibi yemesi dinin önemini gösterir.
Piyon usta oyuncuların elinde vezir bile olabilir.
Piyon bir yönüyle de zavallıdır.
Geriye dönmez çünkü vezir olmak için öylesine hırslanmıştır ki geriye dönmeyi kendine yediremez.
Oyunun amacını unutmuştur.
Şahı koruması gerekirken vezir olmaya hırslanmıştır.
Gelelim oyunun en güçlü taşı olan vezire.
Vezir bizim güçlü yönlerimiz gibidir.
Güçlü yanını ve inancını erkenden belli etmemelisin.
Başta caziptir ama yaptığın bir hata bütün oyunu alt üst edebilir.
Veziri erken oynarsan o taşı kaybetme olasılığın çok yüksektir. Tıpkı açgözlülükle hareket eden insanlar gibi...
Tek hatasına bakar taşın kaybedilmesi.
Düşmanlarımız bizim moralimizi, inancımızı, değer verdiklerimizi düşürmeye çalışır.
Etkisiz eleman gibi hareketsiz, olaysız, vasıfsız olmamızı isterler.
Vezirin en çok tehdit edilen taş olması bundandır.
Şah ise en değer verdiğimiz yanımızdır.
Kimi için çocuğu, kimi için eşi, kimi makamı...
Zaten satranç şahı korurken diğer tarafa üstünlük kurma üzerinedir. Tıpkı hayatta kalırken hayatta bir iz bırakmaya çalışmak gibi...

FORMÜL

Okulların ilk günüydü. Lise sayısal 12-A sınıfının sorumlu öğretmeni fizik öğretmeni Alim Beydi. Zil çaldı. Alim bey sınıfa ağır ağır adımlarla geliyordu. Öğrenciler ise sınıfta ayrı ayrı gruplar oluşturmuş birbirleriyle şakalaşıp gülüşüyorlardı. Alim bey sınıfa girince sınıf da düzene girdi hemen. Her öğrenci sırasına oturdu. Alim beyin bir ağırlığı vardı ve bunu hissettirebiliyordu.

İlk ders için her şart sağlanmıştı. Sınıf sessizdi, tahta silinmişti, tahtakalemi hazır. Alim bey sınıftaki tüm öğrenciler ile önce göz göze geldi, dinleyecekler mi diye kontrol etmek amaçlıydı. Ardından evrak çantasından bir kağıt çıkardı. Ezber yapmayı da yaptırmayı da sevmezdi. En sonunda eline kalemi aldı ama yazmaya başlamadan önce:

-Ben fizik öğretmeni Alim Koca. Sizinle ilk dersimiz olacak. Öncelikle şunu söylemek isterim. Size formülleri öğretmeye başlamadan önce fizik ile hayatın ne kadar örtüştüğünü göstermek istiyorum. Hem ilk dersimize sıkıcı bir başlangıç yapmamış oluruz hem daha kalıcı olur hem de neyi nerede kullanacağınızı bilirsiniz.

Öğrencilerin gözleri parlamaya başlamıştı. Tebessümler de görülüyordu. Kıpırdanmalar da oluyordu yavaştan ama rahatsız edici değildi Alim bey ve sınıf açısından. Alim bey arayışı fazla uzatmadan sormaya başladı:

-Vektörler konusunu işlemiştir 9.sınıfta, doğru mudur?

Öğrenciler hep bir ağızdan "Evet" dediler.

Alim bey tahtaya yöneldi. Tahtakalemi ile Y harfine benzer, çizgilerinin uzunlukları farklı 3 vektör çizdi.

-Burada cisme 3 kuvvet etki ediyor. Bileşkesi ne ise o yönde hareket edecektir. İnsan da bu şekildedir.

Kişinin üzerinde ne etkiliyse ona göre davranır. Aksini düşünen var mı?

Öğrencilerden ses çıkmadı. Alim bey tahtaya tekrar yöneldi. Tahtanın diğer yarısına bir çapraz çizgi çizdi, sonra yatay bir çizgi daha çizdi. Çapraz çizgi yatay çizgi ile kesiştiği yerde eğimi değişiyordu. Besbelli ki optikte kırılma konusu işleniyordu. Bütün sınıf şimdi ne anlatacak diye meraklanmıştı. Alim bey sınıfa yöneldi:

-Bu gördüğünüz optikte kırılma diye geçiyor. Ortam değişince kırılma açısı da değişiyor. Aynı davranışların farklı ortamlarda farklı algılanabileceğini gösteriyor. Bunu bir örnekle anlatmak istiyorum. Ben arkadaş ortamında kahkaha atabilirim yadırganmaz ama cenaze evinde kahkaha atarsam ayıplanabilirim.

Öğrencilerden aaa evet, sahiden, valla benzeri sesler duyulmaya başladı. Alim bey bir yandan tahtayı silerken başka bir fizik yasasını daha anlatabileceğini gösterir gibi:

-Benim bu iş yapma yeteneğim enerjidir. Eğer enerjim yeterli olmasaydı bu işi yapamazdım.

Muhtemelen tahtayı başkasına sildirtirdim. Ama ne oldu? Ben potansiyel enerjimi kinetiğe çevirebildim ve şu an iş yapabiliyorum. Enerji dönüşebilir. Bu durum karşınıza tepeden bırakılan topun nereye kadar çıkabileceği şeklinde çıkar. Eğer potansiyeliniz yeterli değilse fazla iş yapmayı beklemeyin.

Öğrenciler gülüşmeye başladı. Tahta silinmişti. Bu sefer tahtaya bir elektrik devresi çizilmişti ama biraz farklıydı bu devre. Direnci atlayıp geçecek bir tel daha çiziliydi. En ön sıradaki gözlüklü çalışkan öğrenci düzeltme ihtiyacı hissetti:

-Hocam devrede direncin birinden akım geçmez ki bu şekilde.

-Evet haklısın akım her zaman dirençsiz yolu tercih eder, aynısı kolayı varken zoru seçmeyeceğimiz gibi...

Öğrenciler bu sefer kahkaha attılar. Tahtanın diğer yarısına geçti Alim. Bu sefer çukur ve tümsek çizmeye başladı. Çizim bittikten sonra sınıfa yöneldi ve yılların görmüş geçirmişliğiyle:

-Enerji dalgaları bir tümsek bir çukurdur. Hayat da inişli çıkışlı değil midir? Bazen yükselirsin sevinirsin, bazen alçalırın üzülürsün, hep bir devir daim içerisindeydir. Bu kadar yetsin bugünlük. Şimdi sizleri tanıyalım. Ne olmak istiyorsunuz?

EŞİK

Kendini kaptırmıştı iyice Umut. Adamıştı hayatını modern fiziğe. Bu dünyayı değiştirecekti. Hem çığır açacaktı hem barış getirecekti hem çağ atlatacaktı. Bir taşla 3 kuş... Yerçekimi kuramı olan genel görelilik ile atomaltı dünyasını inceleyen kuantum mekaniği birleştirilebilirse her şeyin kuramı olan çok kullanışlı bir denklem elde edecekti. Bu yolda didinirken sosyalleşmeyi ihmal ediyordu. Yine de ara sıra birlikte dışarı çıktığı bir arkadaşı vardı. Herkesin hayır diyemediği bir kişi vardır, çocukluk arkadaşı Berkcan da onlardan biriydi.

Nasıl derler, Berkcan tam bir fırlamaydı. Zaten 7 aylıktı. Kendisi de bunu övüne övüne

söylüyordu. Kulağında küpesi, atletik vücudu, sarı dik saçları ile oldukça çekici denilebilecek bir görüntüsü vardı. Berkcan bu görüntüye doğuştan sahip değildi, çalışarak elde etmişti. Oldukça da sosyaldi. Ağzı çok iyi laf yapardı. Popüler, havalı ve ortam çocuğu denebilecek bir kişi varsa o da olsa olsa Berkcan olabilirdi.

Umut evinde kendini çalışmaya vermişti. Masasının üstü düzenliydi. Masanın yanları formüller yazılı yapışkan kağıtlar ile doluydu. Çeşit çeşit kalemler iki yanda diziliydi. Ama bir yerde tıkanıklık yaşıyordu. Bu tıkanıklık da kendisini tedirgin ediyordu. Newton gibi elmanın düşmesini bekliyordu. Elma düşecekti ve düğüm çözülecekti. O elma neydi, ne zaman düşecekti, nerede düşecekti? Tüm bu düşünceler içindeyken zil çaldı, kapının deliğinden baktı. Bir an açıp açmama konusunda tereddüt yaşadı. Çocukluk arkadaşı Berkcan ve yanında arkadaşları vardı. Her seferinde olduğu gibi bu sefer de hayır diyemedi ve kapıyı açtı.

-Hadi moruk kaçırıyoruz seni bu gece!

-Ne dedin anlamadım?

-Ne demek ne dedin, hazırlan çıkıyoruz bu kadar basit.

-Hiç havam yok. Siz gidin eğlenin.

-Ah Umut, çok kaptırıyorsun kendini. Biraz gevşemek iyi gelecektir sana. Bu kadar çalışıyorsun da ne oldu? Daha ışınlanmayı bile bulamadın.

Durakladı Umut. Düşündü modern fizik uğruna nelerden vazgeçtiğini. Kendisi evde umutsuzca çalışırken hayat dışarıda akıp gidiyordu. Önce bir kapıdaki Berkcan'ın arkadaşlarına baktı, sonra kendi çevresini düşündü. Yılları uçup gitmişti. Hani bir eşik vardır ya, o eşik geçildikten sonra kontaklar kapanır, göz kararır, hayat durur. Umut da o anlardan birini yaşadı.

-Işınlanmayı bilsak ne olacak sanki gidecek yerimiz var? Bekleyin geliyorum.

ENERJİ

Ne yapıldıysa olmuyordu. Sorun çözümsüz gibi görünüyordu. Acaba nerede yanlış yapılıyordu? Ne ekleyip çıkarmak gerekiyordu? Daha ne kadar güncellenebilirdi? Bu ve bunun gibi sorular meşgul ediyordu Devrim'in zihnini.

Yapay zeka çalışmalarında çalışan Devrim'in amacı robotlara iyi niyet, sağduyu ve ahlak kazandırabilmektir. Bunu başarabilirse dünya rahat bir nefes alabilecekti. Ancak cevabı nerede bulacağını bilmiyordu. Zaman ise aleyhine işliyordu. Geçen ay Japon bilim adamları yapay zeka çalışmaları sırasında bir sonuca ulaşmışlardı. İnsanlık yok edilmeli cevabını aldıklarında fişi çekmişler.

Uzak mı dursam diye düşünüyordu Devrim, acaba boş yere mi çabalıyorum diyordu kendi kendine. İnsanlığa faydalı da olmak istiyordu. Bir yandan da yüzdüm yüzdüm kuyruğuna geldim diye düşünüyordu. Sevgi dolu kişiliği bütün dünyada izdüşümünü görsün istiyordu. İnsanlığa faydalı olmayı bir borç olarak görüyordu.

Uzun yürüyüşler yapmayı, kahve içmeyi ve dostlarıyla sohbet etmeyi severdi. Evlilik yıldönümü yaklaşıyordu. Eşime ne alsam diye sormak için sahaf arkadaşına gitmeye karar verdi. Böylece yürüyüş de yapmış olacaktı. Muhtemelen kitapçı arkadaşı kahve de ısmarlayacaktı. Hem de kitapçı arkadaşını

ziyaret edecekti. Enerjisini tasarruflu ve etkin kullanacaktı, tıpkı Japonların yapay zekası gibi...

Uzun bir yürüyüşün ardından tam sahaf arkadaşına girecekti ki dikkatini vitrindeki kitap çekti. Kırmızı kapaklı "En güzel aşk hikayeleri" yazıyordu. Çok ilgisini çekti bu kitap. Çok enerji almıştı bu kitaptan. Sahaf arkadaşı onun ilgisini farkettti.

-Başkasına 12 lira ama sana bir güzellik yaparız.

-Bunu evlilik yıldönümü hediyesi olarak alacağım, bir sade kahve söylersin artık.

-Hoşgeldin, sen alacak olduktan sonra bir güzellik yaparız.

İçeride karşılıklı oturdular. Sahaf çok zihin açıcı konuşuyordu. Devrim düşüncelere dalıp giderken az sonra kahveler geldi. Çırak olduğu belli olan çocuk kitabı gördü.

-Abicim aşk dedin mi ben Ferhat ve Şirin'i tek geçerim. Adam aşkı için dağları deliyor. Başkası olsa yapar mı hiç?

Birden şimşekler çaktı. Aşk için dağları delmek...Aklına fikir gelmişti. Enerjide kısıntıya gitmek yerine kendini feda etme uğruna en iyi sonuç için enerji harcatması yapması gerektiriyordu. Aşkı robotlara uyarlamak bu şekilde olabilir diye düşündü. Kahvesini bile bitirmeden kalktı Devrim. Hızlı adımlar ile yürüyordu. Bir an önce formüller denklemler gözlemler deneyler çıktılar ile karşılaşmak istiyordu. Uzun bir çalışma süreci onu bekliyordu